

Windesheim

Jaarverslag 2012

Lectoraat Area Development

Het lectoraat wordt mede mogelijk gemaakt door:

COLOFON

Windesheim
Postbus 10090,
8000 GB Zwolle, Nederland

Lectoraat : Area Development
Lector : dr. ir. Willem Buunk
Telefoon : (088) 469 8313
Website : www.windesheim.nl/lectoraatareadevelopment
Email : areadevelopment@windesheim.nl

Auteur(s) : dr. ir. Willem Buunk
Versie : 1.0
Status : definitief
Toegangsrechten : openbaar

Februari 2013

© Lectoraat Area Development, Windesheim

Voorwoord

Voor u ligt het jaarverslag 2012 van het lectoraat Area Development, onderdeel van het Kenniscentrum Technologie. Het jaar 2012 is het eerste volle oogstjaar van het lectoraat geworden. Na een periode van opstarten en groei heeft de kenniskring van onderzoekers voldoende omvang gekregen om projecten te kunnen draaien en afronden. De oplevering van de Waardenkaart Ruimtelijke Ordening, de 0-meting van de Hanzelijn monitor en de eerste jaargang van de Regio Zwolle Monitor laten zien dat de productie van onderzoeksresultaten op stoom is gekomen. Het zijn projecten waarmee het lectoraat laat zien dat het een stevige verankering in de Zwolse regio heeft weten op te bouwen. Het zijn ook projecten die laten zien dat praktijkgericht onderzoek goed gedijdt bij samenwerking tussen bedrijfsleven, overheden en kennisinstelling.

Graag vraag ik uw aandacht voor dit jaarverslag.

dr. ir. Willem Buunk
Lector Area Development

Inhoudsopgave

1	INLEIDING	3
2	ONTWIKKELING LECTORAAT AREA DEVELOPMENT	4
2.1	Terugblik 2012.....	4
2.2	De kenniskring.....	4
2.3	Partners & netwerk.....	5
2.4	Onderzoeksadviesraad.....	5
3	ONDERZOEKSPROJECTEN	6
3.1	De ontwikkeling van het vak verkeerskunde in Nederland (promotieonderzoek)	6
3.2	Vechtdal Waarden.....	7
3.3	Streekidentiteit en waardenkaart natuur.....	8
3.4	Anders kijken naar bereikbaarheid	9
3.5	De Hanzelijn Monitor	11
3.6	Regio Zwolle Monitor.....	12
3.7	Clusterbeleid in de Regio Zwolle	13
3.8	Economische samenwerking in de grensregio	14
3.9	Partijpolitieke Waarden.....	14
3.10	Onderzoeksvoorstel Ontwerpen voor vernieuwing	15
4	ONDERWIJSACTIVITEITEN	16
5	ACTIVITEITEN.....	18
5.1	Activiteiten binnen Windesheim.....	18
5.2	Activiteiten verricht in de vakwereld	18
5.3	Publicaties (en pers).....	19

1 Inleiding

Na een opstartfase in 2009 en de opbouw van het lectoraat in 2010, zijn in 2011 projecten in uitvoering genomen die in 2012 zijn afgerond en gepresenteerd. Het zijn projecten die kenmerkend zijn voor praktijkgericht onderzoek waar in nauwe samenwerking met regionale stakeholders en partijen uit het werkveld van gebiedsontwikkeling wordt gewerkt. Het onderzoek naar de partijpolitieke waarden die een rol spelen in de ruimtelijke ordening en gebiedsontwikkeling was eind 2011 vrijwel afgerond, maar heeft in 2012 zijn presentatie en publicatie gehad. Het onderzoek kon op landelijke belangstelling rekenen en heeft het waardengeoriënteerde onderzoek als speerpunt van de kennisontwikkeling binnen het lectoraat herkenbaar gemaakt. In 2012 stond daarnaast de uitvoering van het project Hanzelijn Monitor centraal, de eerste jaargang van een vierjarig durend onderzoek en in 2012 werd de nulmeting onderzocht. Op 8 december 2012 werd het rapport gepresenteerd tijdens een drukbezochte bijeenkomst 'Peper en Zout', de debatreeks die Windesheim in Zwolle organiseert. In de loop van 2012 is daar een soortgelijk meerjarig onderzoeksproject bijgekomen, de Regio Zwolle Monitor. Dit onderzoek naar de regionaal-economische structuur en ontwikkeling van de regio kende in zijn eerste vorm op het grote congres "De Nieuwe Hanze" op 12 december 2012 zijn eerste presentatie.

In het jaarverslag van 2012 wordt aandacht besteed aan de ontwikkeling van het lectoraat in hoofdstuk twee en in hoofdstuk drie wordt de voortgang van de onderzoeksprojecten beschreven. Verder leest u de aansluiting van het lectoraat met het onderwijs in hoofdstuk vier. Concrete resultaten en activiteiten van het lectoraat Area Development in 2012 zijn tevens terug te lezen in dit jaarverslag. In het overzicht van publicaties is te zien dat in 2012 ook is gewerkt aan de wetenschappelijke verankering van onderzoeksmethoden van het lectoraat in de vorm van papers voor het AESOP congres. De Association of European Schools of Planning (AESOP) is het wetenschappelijke netwerk van universiteiten met opleidingen en onderzoek op het gebied van de planologie en andere ruimtelijke wetenschappen. Windesheim is lid geworden van AESOP.

Naast het afronden van diverse onderzoeksprojecten is er een onderzoekadviescommissie gevormd waar naast de regionale overheden ook universiteiten, kennisinstellingen en het bedrijfsleven in participeren. Tevens is de begeleiding van promovendi ter hand genomen, waarbij in de loop van 2012 aan twee promoties binnen het lectoraat vorm zal worden gegeven. Door de samenwerking met de minor Watermanagement en de Post-HBO opleiding Stedenbouwkundige Techniek en Planning is het goed mogelijk gebleken studenten op een zinvolle manier te laten participeren in het onderzoek.

2 Ontwikkeling lectoraat Area Development

2.1 Terugblik 2012

Na de opbouw van het onderzoeksprogramma in 2011, stond 2012 in het teken van een aantal grote projecten met een harde deadline in december. In januari 2012 is een start gemaakt met de nulmeting van de Hanzelijn Monitor, halverwege 2012 is het project Zwolle Monitor opgezet met een aantal ondernemers uit Zwolle, waarbij het lectoraat een belangrijke rol heeft gespeeld. Beide projecten waren in 2012 een actueel thema voor de regio Zwolle, waarbij op 12 december 2012 de Hanzelijn groots is geopend.

2.2 De kenniskring

De personele samenstelling van het lectoraat was in 2012 als volgt:

Naam	Functie	FTE
dr. ir. W.W. (Willem) Buunk	Lector	0,6 fte
drs. ing. E.M. (Erwin) Bezembinder	Promovendus onderzoeker Mobiliteit	0,2 fte
Dr. M. (Marijn) Molema	Onderzoeker Regionale Economie	0,5 fte
drs. M.R. (Marcus) Popkema	Promovendus onderzoeker Mobiliteit	0,0 fte
L.M.C. (Marloes) van der Weide, MSc.	Onderzoeker Politicologie	0,8 fte
L.R. (Linda) Schulte	Projectassistente	0,5 fte

Ten opzichte van 2012 hebben zich een aantal veranderingen voorgedaan binnen de personele samenstelling.

Erwin Bezembinder is per 1 augustus 2012 gestart met zijn promotieonderzoek 'Multi-objectieve optimal network design problem for junctions in urban traffic networks' aan de Universiteit Twente/ Hogeschool Windesheim. Beoogd promotor is prof. dr. ir. Eric van Berkum van de Universiteit Twente (vakgroep Verkeer en Vervoer, faculteit constructieve wetenschappen). Lector Willem Buunk zal als dagelijks begeleider en beoogd copromotor fungeren. Erwin blijft ook als onderzoeker voor enkele andere onderzoeksprojecten van het lectoraat actief.

In het vervolg op het onderzoek naar Vechtdalwaarden en de studiemiddag over Zachte waarden en gebiedsontwikkeling is door Marloes van der Weide en Willem Buunk een onderzoek opgezet naar waarden die ten grondslag liggen aan de streekidentiteit. Hierin wordt samengewerkt met Tjirk van der Ziel, economisch geograaf en ruraal socioloog aan de Christelijke Hogeschool Ede. Het lectoraat werkte al regelmatig samen met Tjirk van der Ziel. Gedurende een periode van een half jaar (1 december 2012 – 30 juni 2013) zal Tjirk van der Ziel als gastonderzoeker onderdeel zijn van het lectoraat.

Voor het project de Hanzelijn Monitor is een samenwerking gestart met een aantal docenten van verschillende opleidingen: drs. Ferry Otto (Docent MER | Economie), drs. Sjoerdieke Feenstra en drs. Jochem Hilhorst (Docenten Bouwkunde | Techniek en ICT).

2.3 Partners & netwerk

Het lectoraat wordt voor de duur van 4 jaar (2010-2014) financieel en inhoudelijk gesteund door een partnerschap met de provincie Overijssel en de Kamer van Koophandel Oost Nederland. Daarnaast zijn intentieafspraken gemaakt over de samenwerking op projectbasis met de adviesbureaus Goudappel Coffeng, Twijnstra Gudde en BMC, in het bijzonder met onderdelen van die bureaus die in de regio Oost Nederland actief zijn.

Voor de monitorprojecten wordt veel samengewerkt met het bedrijfsleven, het Kennisplatform Verkeer en Vervoer (KpVV) en de gemeenten die betrokken zijn bij de Hanzelijn (gemeente Dronten, Kampen, Lelystad en Zwolle). Binnen de projectgroep van het project Zwolle monitor participeert Windesheim samen met de Kamer van Koophandel Oost-Nederland, Kennis- en Adviescentrum, Rabobank Regionaal Onderzoek, Provincie Overijssel, Team Beleidsinformatie.

Om de wetenschappelijke verankering van het onderzoek van het lectoraat Area Development te versterken is aansluiting gezocht bij de meest passende academische netwerken en organisaties. Windesheim is lid geworden van AESOP, de Association of European Schools of Planning. AESOP is het wetenschappelijke netwerk van universiteiten met opleidingen en onderzoek op het gebied van de planologie en andere ruimtelijke wetenschappen. Daarnaast is een lidmaatschap aangegaan van de Regional Studies Association, in het bijzonder voor de stevige inbedding van het regionaal economische onderzoek.

2.4 Onderzoeksadviesraad

Op 18 juni is de Onderzoeksadviesraad in 2012 bij elkaar gekomen met een grote opkomst. Iedereen was aanwezig. Het was een interessante bijeenkomst. Daar waar in 2011 de nadruk lag om kennis te maken met elkaar en een introductie te geven op het lectoraat, stond in 2012 daadwerkelijk inhoudelijke projecten ter discussie. In het kort heeft Willem Buunk een toelichting gegeven op de stand van zaken van het lectoraat.

De onderzoeksadviesraad was positief te spreken over de ontwikkelingen binnen het lectoraat. Het lectoraat werd omschreven als ambitieus, pakt veel op en formuleert heldere speerpunten. Een advies aan het lectoraat over de voortgang was dat het lectoraat een dominantere rol mag aannemen binnen de regio Zwolle. Naast een algemeen verhaal over het lectoraat namen de onderzoekers Marijn Molema en Marloes van der Weide het woord en besproken twee lopende onderzoeksprojecten. Er volgde hierover een interessante discussie. Er werden over en weer adviezen gegeven en standpunten besproken. Met deze invulling van de bijeenkomst kwam het lectoraat de afspraak na over de invulling van de bijeenkomst 'leg een duidelijke vraag voor aan de raad en zorg voor een actieve inhoudelijke bespreking'. De volgende bijeenkomst staat gepland in het voorjaar van 2013.

3 Onderzoeksprojecten

Het onderzoeksprogramma van het lectoraat Area Development omvat drie langjarige onderzoekslijnen, waarin kortlopende onderzoeksprojecten zoveel mogelijk na elkaar geschakeld wordt. Dit leidt tot verdieping van inzicht en stapsgewijze vernieuwing van de praktijk van gebiedsontwikkeling:

1. *Landschap, natuur en water*

Vormen van gebiedsontwikkeling die nauw samenhangen met de grote maatschappelijke wens voor een mooi landschap en met de verantwoordelijkheid voor het duurzaam functioneren van het natuurlijk systeem en de waterhuishouding.

2. *Economie en bereikbaarheid*

Vormen van gebiedsontwikkeling die in belangrijke mate bepaald wordt door de groei van mobiliteit, de bereikbaarheid van de plek in de regionale netwerken en door de opkomst van de kenniseconomie. Innovatie wordt gezocht in procesaanpak en methoden die het schakelen tussen netwerk en plek vergemakkelijken in de keuzes over de versterking van de regionale economie van deze regio's.

3. *Maatschappelijke en politieke waarden*

De rol van maatschappelijke en politieke waarden in ruimtelijk beleid en gebiedsontwikkeling, maar in het bijzonder de waarden die verbonden zijn met de belangrijkste partijpolitieke stromingen in Nederland. Het doel van deze onderzoekslijn is om politieke waarden beter hanteerbaar te maken voor professionals die vanuit verschillende expertisevelden, ook elk met eigen sets van waarden, een bijdrage leveren aan gebiedsontwikkeling.

3.1 *De ontwikkeling van het vak verkeerskunde in Nederland (promotieonderzoek)*

Projectleider en onderzoekers

- drs. Marcus Popkema promovendus | onderzoeker Mobiliteit
- prof. dr. J.W. Schot hoogleraar Geschiedenis van de Techniek, TU Eindhoven, promotor
- dr. ing. G.P.A Mom UHD TU Eindhoven, co-promotor
- dr. ir. Willem Buunk dagelijkse begeleiding, co-promotor

Beschrijving van het project

Onderzoek naar de ontwikkeling van het vak verkeerskunde in Nederland. Dit onderzoek naar de herkomst van dit vak staat in de traditie van het wetenschap- en techniekonderzoek. In dit soort onderzoek wordt een hechte verwevenheid verondersteld tussen wetenschap en technologie en de hedendaagse samenleving. Tevens draait het om de totstandkoming en legitimatie van wetenschapsbeoefening. De centrale vraag in het onderzoek is om de ontwikkeling van de Nederlandse verkeerskunde te beschrijven en te verklaren. Het onderzoek wordt uitgevoerd vanuit een historisch-sociologische invalshoek.

Voortgang 2012

In 2012 is de eerste versie van het manuscript van het proefschrift gereed gekomen.

Looptijd van het project

De promotie wordt in 2013 voorzien

Gerealiseerde subsidies

Interne financiering

Stand van zaken

In het voorjaar van 2013 zal definitieve afronding en goedkeuring van het boek volgen, zodat medio 2013 de promotieplechtigheid kan gaan plaatsvinden.

3.2 Vechtdal Waarden

Projectleider en onderzoekers

- dr.ir. Willem Buunk projectleider
- Marloes van der Weide MSc onderzoeker Politicologie

Aantal bij het project betrokken studenten

Zes studenten uit de Minor Watermanagement

Beschrijving van het project

Het onderzoek richt zich op een forse ruimtelijke herinrichtingopgave in het Overijsselse Vechtdal. Het Masterplan Ruimte voor de Vecht is een programma van projecten en ingrepen met als doel het rivierregime van de Vecht meer natuurlijk te maken. Daarmee moet het mogelijk zijn om de toename van waterafvoer door klimaatverandering te verwerken. Het onderzoek richt zich op de relevante sets van professionele en politieke waarden die een rol spelen in de toekomstige keuzedilemma's in de uitwerking en uitvoering van het Masterplan Ruimte voor de Vecht. De onderzoeksvragen zijn gericht op:

1. Inzicht verwerven in de toekomstige keuzedilemma's in de uitwerking en uitvoering van het programma Ruimte voor de Vecht
2. Reconstructie van de dominante waarden, zoals die nu in het masterplan 'Ruimte voor de Vecht' en achterliggende visies, deeluitwerkingen en onderbouwing zijn vastgelegd
3. Verfijning van die sets van waarden, waarvan verwacht kan worden dat deze een rol spelen in de keuzedilemma's rond de Ruimte voor de Vecht

Looptijd van het project

1 juni 2010 – 30 april 2012

Samenwerkingspartners

Provincie Overijssel

Beschrijving van de output

Wetenschap en onderzoek - Het project moet laten zien dat het mogelijk is om aan de hand van een discoursanalyse inzicht te verwerven in de sets van waarden die relevant zijn in de specifieke context van het Vechtdal. Daarbij staan in het bijzonder de sets van waarden centraal die onderscheiden kunnen worden in beleidsvelden van waterbeheer, natuur, landschap en cultuurhistorie, landbouw en recreatie. Daarnaast wordt verwacht dat een set van waarden in beeld gebracht kan worden die te maken heeft met procesopvattingen over samenwerking. Dit wordt vastgelegd in een onderzoeksrapport.

Professionele praktijk - Voor de praktijk moet het onderzoek voorstellen voor procesinterventies opleveren. In het bijzonder het aanvullen van ontbrekende sets van waarden, waarvan verwacht kan worden dat deze een rol spelen in toekomstige keuzesituaties (uitvoering van het programma en keuzes over projecten, zoals het al dan niet verbreden van sluizen in de Vecht).

Onderwijs en scholing - Voor het onderwijs biedt het onderzoek een context voor de Minor Watermanagement, waarin met de River21 benadering wordt gewerkt aan een integrale benadering voor rivierbeheer. De inzichten uit het onderzoek kunnen leiden tot actualisering of verfijning van de River21 benadering.

In 2010 is het verkennende onderzoek uitgevoerd (documentatie, verkenningstakeholders), is de documentanalyse vrijwel volledig uitgevoerd en zijn interviews met stakeholders uitgevoerd. Daarnaast zijn diverse bijeenkomsten van het beleidsproces bijgewoond (participerende observatie). De resultaten van documentanalyse en interviewronde is verwerkt in conceptversie van het onderzoeksrapport. Daarin worden de 4 belangrijkste 'verhaallijnen' geïdentificeerd en worden de achterliggende waardensets gereconstrueerd. De inzichten in de belangrijkste waardensets die een rol spelen in het programma Ruimte voor de Vecht worden in 2011 een werkbijeenkomst met betrokkenen verder aangescherpt. Op dit moment wordt de laatste hand gelegd aan het rapport over het Vechtdal.

Gerealiseerde subsidies

100% gedekt uit eigen middelen en de meerjarige partnerbijdrage van het lectoraat.

Stand van zaken

Het onderzoek is afgerond, maar de onderzoeksrapportage behoeft nog werk. Door het stellen van prioriteiten is het blijven liggen. Begin 2013 wordt het project weer opgepakt.

3.3 Streekidentiteit en waardenkaart natuur

Projectleider en onderzoekers

- Marloes van der Weide MSc projectleider
- dr.ir. Willem Buunk lector
- dr. Tjirk van der Ziel onderzoeker Christelijke Hogeschool Ede

Aantal bij het project betrokken studenten

Geen

Beschrijving van het project

Het project Streekidentiteit en Waardenkaart Natuur bestaat uit twee onderdelen. Het eerste onderdeel gaat over streekidentiteit. In samenwerking met Tjirk van der Ziel van de Christelijke Hogeschool Ede probeert het lectoraat Area Development in beeld te brengen welke waarden ten grondslag liggen aan streekidentiteit. Het onderzoek is opgezet, omdat uit voorgaand onderzoek van het lectoraat naar politieke waarden bleek, dat waarden die ten grondslag liggen aan identiteit en gemeenschap een blinde vlek zijn voor ambtenaren en politici. Een verdiepend onderzoek naar de waarden die horen bij streekidentiteit biedt de praktijk van gebiedsontwikkeling betere handvaten om dit te begrijpen.

Het tweede onderdeel is de ontwikkeling van een Waardenkaart Natuur. Dit onderdeel is in samenwerking met de Argumentenfabriek opgezet. Het onderzoek is opgezet naar aanleiding van de ontwikkelingen in het Nederlandse natuurbeleid. Steeds meer natuurorganisaties zijn op zoek naar een nieuwe visie op natuurbeleid. De Waardenkaart Natuur is bedoeld als een hulpmiddel voor natuurorganisaties, overheden en geïnteresseerden om verschillende visies op natuurbeleid beter te begrijpen en te ondersteunen in de eigen visievorming.

Looptijd van het project

Het project loopt tot juni 2013

Samenwerkingspartners

- Christelijke Hogeschool Ede
- Argumentenfabriek Amsterdam

Beschrijving van de output

Als output zal er een waardenkaart verschijnen over het onderwerp Natuur. In deze waardenkaart wordt in beeld gebracht welke waarden ten grondslag liggen aan verschillende visies over natuur en natuurbeleid. Daarnaast zal er een rapport verschijnen in de Windesheim Kennisreeks en schrijven de auteurs een artikel voor een vakblad of wetenschappelijk tijdschrift.

Gerealiseerde subsidies

Staatsbosbeheer en het ministerie van ELI nemen een deel van de kosten van de inzet van De Argumentenfabriek voor hun rekening, ten bedrage van € 20.000,-.

Stand van zaken

Het onderzoek is momenteel volop in uitvoering. Onderzoekers Tjirk van der Ziel en Marloes van der Weide zijn bezig met het verzamelen van data voor het onderzoek naar streekidentiteit. Marloes van der Weide en Willem Buunk zijn, samen met de Argumentenfabriek, bezig met analyseren van documenten voor de Waardenkaart Natuur en het organiseren van expertsessies.

3.4 Anders kijken naar bereikbaarheid

Projectleider en onderzoekers

- dr. ir. Willem Buunk projectleider
- Marloes van der Weide MSc onderzoeker Politicologie
- drs. ing. Erwin Bezembinder promovendus | onderzoeker Mobiliteit

Aantal bij het project betrokken studenten

20 studenten uit de KBS Variantenstudie van de Minor Verkeerstechniek

Beschrijving van het project

De centrale vraag van het onderzoek luidt: Welke zijn de belangrijkste (dominante) waarden die worden aangetroffen in de veranderende beleidsbenadering in het omgaan met regionale bereikbaarheid? Daarbij wordt expliciet gekeken naar de bereikbaarheidsstrategieën in de provincie Overijssel en naar de achterliggende instrumenten, modellen en data die gebruikt worden ter ondersteuning van die strategieën.

Het onderzoek wordt uitgevoerd in zes fasen:

1. Literatuuronderzoek Bereikbaarheid;
2. Analyse documenten Overijssel;
3. Analyse achterliggende instrumenten, modellen, data;
4. Analyse toepassing/casus;
5. Constructie van set(s) van waarden;
6. Rapportage.

Een belangrijk uitgangspunt van dit onderzoek is dat het perspectief van het kijken naar bereikbaarheid sinds de komst van de Nota Mobiliteit verschoven is van een oriëntatie op schakels (knelpunten), naar een oriëntatie op verbindingen (relaties) en zelfs op locaties en gebieden (kansen). In de eerste fase wordt literatuuronderzoek gedaan naar de verschillende benaderingen van bereikbaarheid (in Nederland). In de tweede fase wordt gekeken hoe deze benaderingen terug te vinden zijn in de verschillende nationale en regionale (Overijsselse) beleidsdocumenten. In fase drie wordt gekeken naar de achterliggende

instrumenten, modellen en data bij de verschillende benaderingen. Er wordt specifiek aandacht besteed aan de kaartbeelden die gebruikt worden voor het presenteren van bereikbaarheid zoals onder andere via www.bereikbaarheidskaart.nl. In de vierde stap wordt naar de benadering van bereikbaarheid voor een specifieke casus gekeken. Daarvoor is gekozen voor de herinrichting/uitbreiding van de N35 (Zwolle-Enschede), omdat deze casus (jaarlijks) onderdeel uitmaakt van project voor studenten van de opleidingen Mobiliteit en Civiele Techniek. In het kader van dit project is er ook via de Kamer van Koophandel contact met de ondernemerskring Raalte. In de vijfde fase worden de onderliggende argumentaties, motieven en waarden die kenmerkend zijn voor de verschillende bereikbaarheidsstrategieën op een rij gezet en gegroepeerd in sets van waarden. In de zesde fase wordt de rapportage opgesteld.

Looptijd van het project

1 september 2010 – 31 juni 2013

Samenwerkingspartners

- Provincie Overijssel
- Kamer van Koophandel Oost Nederland
- Ondernemerskring Raalte

Beschrijving van de output

Wetenschap en onderzoek - De wetenschappelijke uitkomst van het onderzoek is een overzicht van de belangrijkste (dominante) waarden die worden aangetroffen in de veranderende beleidsbenadering in het omgaan met regionale bereikbaarheid. Daarbij wordt expliciet gekeken naar de relevante onderliggende instrumenten, modellen en data.

Professionele praktijk - Voor de praktijk worden de voorwaarden voor een overzichtelijke presentatie opgespoord, die hanteerbaar is in keuzedilemma's in bereikbaarheid met een focus op de (verschuiving in) de verschillende benaderingen. Deze wordt in het bijzonder met het oog op de casus getest. Het ontwikkelen van een overzichtelijke presentatie moet in vervolgonderzoek vorm krijgen.

Onderwijs en scholing - Aangepaste opdracht voor het jaarlijkse onderzoek naar de verkeerssituatie N35 bij Raalte de voor studenten verkeerskunde. Inzichten uit het onderzoek worden verwerkt in verdere actualisatie en verscherping van de opdracht met het oog op de regionale component van de inrichtingsopgave van het wegensysteem rond Raalte.

Gerealiseerde subsidies

Gedekt uit eigen middelen en de meerjarige partnerbijdrage van het lectoraat.

Stand van zaken

De eerste fase van het onderzoek is gestart als een gecombineerde studie naar regionale economie en bereikbaarheid. In de loop van de tijd is besloten om het project te splitsen in een verkennend onderzoek naar de regionale strategieën en achterliggende waarden betreffende de bereikbaarheid en een verkennend onderzoek naar de regionale strategieën op het gebied van de ruimtelijk-economische ontwikkeling. Deze paragraaf betreft enkel het eerst genoemde project. De eerste vier fasen zijn uitgevoerd. Oorspronkelijk was het de bedoeling de laatste twee fasen in 2012 af te ronden, maar door het starten van het promotieonderzoek van onderzoeker Erwin Bezembinder en de nul-meting van de Hanzelijnmonitor is besloten het project door te schuiven naar het voorjaar van 2013 met als einddatum 31 juni 2013.

3.5 De Hanzelijn Monitor

Projectleider en onderzoekers

- dr. ir. Willem Buunk projectleider
- Marloes van der Weide MSc onderzoeker Politicologie
- dr. Marijn Molema onderzoeker Regionale Economie
- drs. ing. Erwin Bezembinder promovendus | onderzoeker Mobiliteit
- drs. Jochem Hilhorst, drs. Sjoerdieke Feenstra en drs. Ferry Otto zijn als docenten bouwkunde, resp. economie betrokken bij de uitvoering van delen van het onderzoek.

Aantal bij het project betrokken studenten

Ruim 40 studenten hebben actief meegewerkt in de uitvoering van het onderzoek. Het gaat om een bijdrage van studenten in het kader van het vak Toegepast Onderzoek van Bouwkunde (2^e jrs), studenten Mobiliteit (1^e jrs) en studenten Bedrijfskunde (2^e en 3^e jrs).

Beschrijving van het project

Een meerjarig onderzoek naar de effecten van de Hanzelijn en de daarmee direct samenhangende ontwikkelingen (aanleg van de N23, stations, bypass Kampen, stationsontwikkeling Zwolle) op de regionaal-economische positionering van Dronten, Kampen, Lelystad en Zwolle. Lelystad komt op 40 minuten reistijd van Amsterdam en Groningen te liggen. Lelystad en Zwolle worden rechtstreeks met elkaar verbonden en Dronten krijgt voor het eerst toegang tot het spoorwegennetwerk. De effecten van een nieuwe spoorlijn op het mobiliteitsgedrag in de regio is belangrijk om te onderzoeken. In termen van reistijd, bereikbaarheid en modal split. Belangrijker voor de gemeenten zijn de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt en op werkgelegenheid. Daarbij is een belangrijke vraag wat de spoorlijn betekent voor kantoorontwikkeling. In de monitor worden een aantal heel verschillende gevolgen van de Hanzelijn in beeld gebracht: de verschuiving van de grens van de regionale arbeidsmarkten, het verzorgingsgebied van onderwijsinstellingen (ROC's, CAH Dronten, Windesheim Zwolle en Windesheim Almere, de aantrekkelijkheid van en vraag naar vestigingslocaties voor kantoren en andere bedrijvigheid, de ontwikkeling van vastgoedwaarde op locaties waarvan het bereikbaarheidsprofiel verandert (in het bijzonder de stationsomgevingen, maar mogelijk ook andere plekken) en de mentale oriëntatie van beleidsmakers en bestuurders: de strategische beleidskaart van de steden, de regio.

Looptijd van het project

Nulmeting 2012. Uitvoering november 2011 – juni 2015

Samenwerkingspartners

- Gemeente Dronten
- Gemeente Kampen
- Gemeente Lelystad
- Gemeente Zwolle
- Kennisplatform Verkeer en Vervoer (KpVV)
- Provincie Flevoland
- Kamer van Koophandel Gooi, Eem, Flevoland
- Partners provincie Overijssel en Kamer van Koophandel Oost Nederland
- Goudappel Coffeng

Beschrijving van de output

Wetenschap en onderzoek - De wetenschappelijke opbrengst van het onderzoek schuilt in:

- modelmatige verbetering van inzicht in effecten spoorinfrastructuur, ten opzichte van beter modelmatige analyses van effecten van wegeninfrastructuur;
- een meerjarige effectanalyse van een project waaraan MKBA's en andere ex ante evaluaties ten grondslag liggen. Een confrontatie van de onderzoeksuitkomsten;

- onderzoekend ontwerp en ontwerpend onderzoek naar veranderingen in de mentale oriëntatie op ruimtelijke ontwikkelingsstrategieën.

Professionele praktijk - Een jaarlijkse stand van zaken als een soort “staat van de Hanzelijn” geeft beleidsmakers inzicht in de mate waarin verwachtingen uitkomen en geeft reflectie op de veranderende mentale oriëntatie van beleidsmakers en beslissers voor (dan) toekomstige gebiedsontwikkeling. In verdiepende presentaties en workshops worden onderzoeksgegevens geconfronteerd met praktijkkennis over effecten van de Hanzelijn.

Onderwijs en scholing - Voor onderwijs wordt een groot project in de directe omgeving van de hogeschool ontsloten. De toegevoegde waarde schuilt daarbij in de mogelijkheid voor een multidisciplinaire onderlinge confrontatie van de verschillende typen effecten die elk met een geëigende onderzoeksbenadering in beeld zijn gebracht.

Gerealiseerde subsidies

Er is een subsidie voorstel neergelegd Het project moet geheel worden gefinancierd door de betrokken gemeenten en wellicht ProRail of andere belanghebbenden bij de Hanzelijn.

Stand van zaken

Het onderzoek ‘de nulmeting’ voor de Hanzelijn Monitor is afgerond. Er heeft veel werk gezeten in de controle en correctie van het materiaal ten behoeve van de publicaties. Tevens zat er veel werk in de voorbereiding van de presentaties (27 november, resp. 12 december), maar met veel resultaat in termen van aandacht in de regio en in de pers. Vanaf januari 2013 wordt gestart met het onderzoek voor de 1-meting.

3.6 Regio Zwolle Monitor

Projectleider en onderzoekers

- Dr.ir. Willem Buunk projectleider
- Dr. Marijn Molema onderzoeker Regionale Economie

Beschrijving van het project

In 2012 is in opdracht van de stichting Metropool Zwolle het onderzoek voor een economische monitor geleid. De Regio Zwolle Monitor is een initiatief van het bedrijfsleven dat ontstaan is om het bewustzijn over het succes en de regionale potentie van de regio Zwolle te stimuleren. Het onderzoek is opgezet als een eerste verkenning naar het economische, sociale en demografische profiel van de Regio Zwolle. Er is nauw samengewerkt met de partners, waarbij de redactie van de monitor in handen van het lectoraat lag. De stichting Metropool Zwolle is voornemens om het regionaal-economisch onderzoek jaarlijks te herhalen en daarbij inhoudelijke verdieping na te streven aan de hand van thema’s.

Looptijd van het project

April – december 2012

Samenwerkingspartners

- Stichting Metropool Zwolle (een initiatief van Rabobank, Nysingh Advocaten en Baker Tilly Berk, opdrachtgever)
- Kamer van Koophandel Oost-Nederland (Kenniss- en Adviescentrum)
- Rabobank Regionaal Onderzoek
- Provincie Overijssel (Team Beleidsinformatie)
- Windesheim lectoraat Accountancy & Controlling

Beschrijving van de output

Op het ondernemerscongres van 12-12-12, dat door ca. 600 belangstellenden werd bezocht, zijn de *highlights* uit de Monitor gepresenteerd door lector Willem Buunk. De Monitor zelf is in een rapport vervat, als ook in een samenvattende brochure. De Regio Zwolle Monitor levert bruikbare informatie op voor alle partijen die zich bezighouden met de ontwikkeling van de regio Zwolle, zoals ondernemers, betrokken burgers, gemeenten en andere overheidsinstellingen. De monitor levert bovendien een kritische en opbouwende bijdrage aan de discussie over het regionaal-economisch beleid in dit gebied.

Gerealiseerde subsidies

€ 15.500,-

Stand van Zaken

Het project is afgerond en positief geëvalueerd. Eind december 2012 zijn de verkenningen voor een nieuwe editie 2013 gestart.

3.7 Clusterbeleid in de Regio Zwolle

Onderzoeker

- Dr. Marijn Molema onderzoeker Regionale Economie

Beschrijving van het project

Dit project betrof een eerste verkenning van de in 2012 nieuw aangestelde onderzoeker Marijn Molema. Hij werkt aan de onderzoekslijn Regionale Economie, die samen met de Kamer van Koophandel Oost-Nederland en de provincie Overijssel wordt opgebouwd. In deze verkenningfase werd voor het thema clusterpolitiek gekozen, omdat dit de meest actuele vorm van het nieuwe regionaal-economische beleid is. De analyse richtte zich op de totstandkoming van een clusterbeleid voor de Regio Zwolle, waarbij het *Health & Care* cluster als casus is genomen. Er is een tentatieve poging ondernomen om de motieven en waarden achter de regionaal-economische politiek te identificeren.

Looptijd van het project

1 februari 2012 – 30 juni 2012

Beschrijving van de output

Op 30 mei is het discussiepaper '*Clusterpolitiek in de Regio Zwolle. Een verkenning op basis van het Health & Care cluster*' afgerond en rondgezonden aan diverse betrokkenen voor inhoudelijk commentaar. Het discussiepaper vormde de basis voor het congres 'Samen sterk. Innovatieve clusters in de Regio Zwolle', dat het Kenniscentrum Techniek op 13 december 2013 organiseerde. Namens het lectoraat Area Development was Marijn Molema inhoudelijk trekker van dit congres. Met ca. 75 bezoekers en twee inhoudelijke deelsessies over het cluster *Health* respectievelijk *Kunststoffen* was deze bijeenkomst een succes.

Stand van zaken

In de eerste helft van 2013 krijgt dit project een vervolg, in de vorm van een verdiepingsslag. Het voornemen is het discussiepaper uit te werken en aan te bieden als rapport in de reeks Kennis en Onderzoek van Windesheim.

3.8 Economische samenwerking in de grensregio

Onderzoeker

- Dr. Marijn Molema onderzoeker Regionale Economie

Beschrijving van het project

Samenwerking in het grensgebied van Duitsland en Nederland biedt kansen voor regionale ontwikkeling. Door de blik op de burens te werpen, komen nieuwe mogelijkheden voor economische ontplooiing in beeld. In 2012 is gezocht naar een positionering van het thema 'economische samenwerking in de grensregio' binnen de onderzoekslijn Regionale Economie. Daartoe is een verkenning van bestaande internationale contacten binnen Windesheim uitgevoerd. Daarnaast hebben gesprekken plaatsgevonden met mogelijke samenwerkingspartners.

Looptijd van het project

R&D project, lopende over heel 2012

Samenwerkingspartners

- Lectoraat 'Duurzame innovatie in de regionale kenniseconomie' van Stenden/Alfa-College
- Stedenkring Zwolle – Emsland / Städtering Zwolle - Emsland

Beschrijving van de output

Er zijn nuttige contacten gelegd, zowel binnen als buiten Windesheim. Op 9 juni 2012 heeft Marijn een lezing in Lingen gegeven op het congres 'Christlich-demokratische Zusammenarbeit in Europa – Erfahrungen und Perspektiven aus dem deutsch-niederländischen Grenzgebiet', georganiseerd door de Konrad Adenauer Stiftung. In de lezing werden de mogelijkheden van samenwerking op het gebied van clusterpolitiek uiteen gezet.

Stand van zaken

De verkennende gesprekken met de Stedenkring Zwolle-Emsland hebben geresulteerd in het creëren van een stageplaats op het lectoraat Windesheim en de Stedenkring. Er wordt een meerderejaars student aangetrokken om een begin te maken met een regionaal-economische structuuranalyse en een inventarisatie van beleidsagenda in de twaalf Duitse en Nederlandse gemeenten die tot de stedenkring behoren.

De verkennende gesprekken met het lectoraat 'Duurzame innovatie in de regionale kenniseconomie' van Stenden/ Alfa-College hebben geresulteerd in een focus op de toeristische sector. Verkenning van de vragen en mogelijkheden tot samenwerking in een onderzoeksproject worden verder opgepakt in 2013.

3.9 Partijpolitieke Waarden

Projectleider en onderzoekers

- Dr.ir. Willem Buunk projectleider
- Marloes van der Weide MSc onderzoeker Politicologie

Aantal bij het project betrokken studenten

18 studenten van de post HBO opleiding stedenbouw en ruimtelijke ordening (na overleg met coördinator cursus en indien inpasbaar in het studieprogramma).

Beschrijving van het project

Het onderzoek moet inzicht bieden in de belangrijkste sets van partijpolitieke waarden over inrichting, beheer en gebruik van ruimte. Het gaat dan om de politieke waarden in algemene zin, zoals die gehanteerd worden in discussie en besluitvorming over strategisch ruimtelijk beleid en concrete ruimtelijke projecten. Het doel van het onderzoek is een hanteerbaar overzicht te bieden, waarmee de bijzondere

invulling en situationele variëteit van keuzedilemma's in ruimtelijk beleid en gebiedsontwikkeling beter begrepen kunnen worden.

Looptijd van het project

Voorjaar 2010 – najaar 2011

Samenwerkingspartners

- Documentatiecentrum Nederlandse Politieke Partijen van de Rijksuniversiteit Groningen
- De Argumentenfabriek
- Ministerie van IenM

Beschrijving van de output

Wetenschap en onderzoek - De toepassing van waardesystemen en -indelingen uit de culturele theorie en de sociale psychologie in een inhoudelijke analyse en overzicht van sets van waarden waarvan verwacht kan worden dat ze in partijpolitieke stromingen benut worden. Toepassing van inhoudelijke politicologische inzichten op de planologie.

Professionele praktijk - Voor de praktijk wordt een overzichtelijk en praktisch hanteerbaar en toepasbaar overzicht gemaakt van politieke waarden die veelvuldig voorkomen in keuzedilemma's over inrichting, beheer en gebruik van ruimte.

Onderwijs en scholing - Voor onderwijsvormen leren studenten verschillende partijpolitieke sets van waarden te herkennen in standpunten en in praktijksituaties. Daarnaast wordt geëxperimenteerd met het zich verplaatsen in andere sets van waarden dan de waarden die de eigen opvattingen weerspiegelen.

Gerealiseerde subsidies

€ 28.000,- door het Ministerie IenM

Stand van zaken

Het onderzoek en rapportage van 'Politieke waarden en ruimte' is afgerond. De waardenkaart Ruimtelijke Ordening is gepresenteerd, het onderzoeksrapport wordt gereed gemaakt voor publicatie in de Windesheim Kennis & Onderzoekssreeks. De publicatie is in december 2012 verschenen.

3.10 Onderzoeksvoorstel Ontwerpen voor vernieuwing

In samenwerking met docenten van de opleiding bouwkunde is gewerkt aan een onderzoeksvoorstel met als titel 'Ontwerpen voor vernieuwing' ten behoeve van een subsidieaanvraag bij SIA RAAK, onderdeel MKB. Voor het project is een consortium samengesteld met 10 MKB bedrijven in de bouw. Het onderzoek wordt gericht op het toepassen van technische innovaties in de bouw door gebruik te maken van de mogelijkheden die het vernieuwde ontwerpproces van bouwwerken en gebouwen in een Bouw Informatie Model biedt.

Ontwerpen met een Bouw Informatie Model gaat in de kern om een betere informatievoorziening en informatie uitwisseling over de functionele en fysieke karakteristieken van een bouwwerk, of een onderdeel daarvan. Dat vraagt om een systematische beschikbaarheid en beoordeling van technische innovatiemogelijkheden. In de reeks van ontwerp experimenten door studenten, onderzoekers en vertegenwoordigers van het bedrijfsleven wordt geprobeerd de nieuwe manier van ontwerpen te definiëren. De ontwerp experimenten worden in het bijzonder gericht op het sneller toepassen van technische innovaties in de bouw (installaties en materiaalgebruik).

De subsidieaanvraag is helaas afgewezen. Met de lessen die daaruit getrokken kunnen worden, wordt het onderzoeksvoorstel verbeterd en gewijzigd ten behoeve van een subsidie aanvraag bij het nieuw in te stellen Expertise Centrum HTSM Oost Nederland.

4 Onderwijsactiviteiten

Het lectoraat Area Development heeft in 2012 met zo'n 200 uur een forse bijdrage geleverd aan het onderwijs. Daarnaast is Marloes van der Weide lid geworden van stuurgroep Onderzoek binnen de opleiding Bouwkunde. De rolhoudersonderzoek van de onderwijsteams zijn onderling in gesprek gebracht door het kenniscentrum Technologie om de onderzoekslijnen te versterken. Tevens kunnen enkele docenten uren schrijven op onderzoeksprojecten zonder dat dit feitelijk verrekend wordt. Met onderwijsmanager Ynte van der Meer van de School of Built Environment en Transport is afgesproken om in 2013 een verrekening te creëren, waarbij vanuit het onderwijsbudget evenredig wordt bijgedragen aan onderzoek, met in achtname van de onderwijstaak van het lectoraat. Het lectoraat heeft geen 'eigen' minor, maar werkt nauw samen met de minor Watermanagement (opleiding Civiele Techniek) en de minor Projectmanagement (opleiding Bouwkunde). In beide minoren wordt een bijdrage gegeven aan het onderwijs. Studenten worden in ruime mate ingezet in leeronderzoektrajecten ten behoeve van de onderzoeksprojecten.

Examencommissie

Daarnaast is de lector als voorzitter van de examencommissie en gastdocent sterk betrokken bij de curriculumherziening en kwaliteitsbewaking, van de post-hbo leergang Stedenbouwkundige Techniek en Ruimtelijke Planning.

Project Vechtdalwaarden - Onderwijs en scholing

Voor het onderwijs biedt het onderzoek een context voor de Minor Watermanagement, waarin met de River21 benadering wordt gewerkt aan een integrale benadering voor rivierbeheer. De inzichten uit het onderzoek kunnen leiden tot actualisering of verfijning van de River21 benadering.

Project Bereikbaarheid en Regionale Economie - Onderwijs en scholing

Aangepaste opdracht voor het jaarlijkse onderzoek naar de verkeerssituatie N35 bij Raalte de voor studenten verkeerskunde. Inzichten uit het onderzoek worden verwerkt in verdere actualisatie en verscherping van de opdracht met het oog op de regionale component van de inrichtingsopgave van het wegensysteem rond Raalte.

Project De Hanzelijn Monitor - Onderwijs en scholing

Voor onderwijs wordt een groot project in de directe omgeving van de hogeschool ontsloten. De toegevoegde waarde schuilt daarbij in de mogelijkheid voor een multidisciplinaire onderlinge confrontatie van de verschillende typen effecten die elk met een geëigende onderzoeksbenadering in beeld zijn gebracht.

Politieke Waarden - Onderwijs en scholing

Voor onderwijsvormen die studenten leren verschillende partijpolitieke sets van waarden te herkennen in standpunten en in praktijksituaties. Daarnaast wordt geëxperimenteerd met het zich verplaatsen in andere sets van waarden dan de waarden die de eigen opvattingen weerspiegelen.

Onderzoeksmethoden & Technieken

Marloes van der Weide coördineert en verzorgt, voor de opleidingen Bouwkunde en Civiele Techniek, het vak Onderzoeksmethode (Major 3). Aan dit vak namen in 2012 ongeveer 120 studenten deel. Samen met Marijn Molema en 2 docenten van de opleidingen Bouwkunde en Civiele Techniek begeleiden zij de studenten in het maken van een onderzoeksvoorstel, het uitvoeren van een deelonderzoek en het schrijven van een onderzoeksrapportage. In het kader van de versterking van de onderzoekslijn, is dit vak inhoudelijk verbonden aan het vak Toegepast Onderzoek (Major 4). Dit houdt in dat de studenten het onderzoek dat zij in het vak Onderzoeksmethode opzetten en deels uitvoeren, verder afronden in het vak Toegepast Onderzoek. Op deze manier zijn de studenten een jaar lang bezig met één onderzoek. Behalve de begeleiding van de studenten geven Marloes van der Weide en Marijn Molema ook hoorcolleges aan de studenten, waarin de theorie van onderzoek behandeld wordt.

Minor

Onderzoeker Marloes van der Weide verzorgt in de minor Watermanagement het vak Research & Area Development. Dit vak werd in 2012 gevolgd door 12 studenten en heeft als leerdoel dat de studenten hun onderzoeksvaardigheden verder verdiepen. De studenten moeten een kwalitatief onderzoek opzetten, uitvoeren en presenteren.

Post-HBO Verbindende Stedenbouw

Lector Willem Buunk levert een bijdrage aan de herontwikkeling van de post HBO opleiding STRP onder de nieuwe titel Verbindende Stedenbouw. De aanmeldingen verliepen niet voorspoedig, maar met een forse extra inspanning kon de cursus in februari 2012 met 16 deelnemers starten. In de minor projectontwikkeling is op 7 december een startcollege gegeven ten behoeve van de KBS over gebiedsontwikkeling. De begeleiding en eindbeoordeling van het project volgt in januari/februari 2013.

5 Activiteiten

5.1 *Activiteiten binnen Windesheim*

1-7 april Erwin Bezembinder volgt een taalcursus Engels in Wales ter voorbereiding op zijn promotieonderzoek.

10 april – 5 juni Erwin Bezembinder begeleidt een groep studenten Mobiliteit in het kader van de Hanzelijn Monitor. Op 5 juni vonden de presentaties plaats.

In de tweede helft van 2012 heeft de Windesheim Kennis & Onderzoekssreeks een redactie gekregen om het wetenschappelijke gehalte van de eigen publicatierreeks van Windesheim te garanderen. Dit is omarmd door het lectorenoverleg op voorstel van lector Willem Buunk. De redactie bestaat uit lectoren, waarbij elk kenniscentrum vertegenwoordigd is. Willem is als voorzitter van de redactieraad benoemd.

15 oktober onderzoeksseminar over Waardenkaart RO door onderzoeker Marloes van der Weide

Onderzoeker Marloes van der Weide heeft Onderzoeksmethoden opgezet en gedoceerd, een tweedejaars vak voor Bouwkunde en Civiele Techniek (120 studenten). Onderzoeker Marijn Molema levert een bijdrage als docent.

Onderzoeker Marloes van der Weide heeft het derdejaars vak Research In Structural Design (voor de minor Watermanagement) opgezet en gedoceerd (20 studenten).

5 november 2012 rolhoudersbijeenkomst onderzoek van het domein Techniek aan de Hogeschool Windesheim, met deelname van lector Willem Buunk, onderzoeker Marloes van der Weide en docent/onderzoeker Marcus Popkema.

9 november tussenpresentatie van de plannen voor casusgemeente Harderwijk van de post HBO opleiding Verbindende Stedenbouw, waarbij Lector Willem Buunk feedback heeft gegeven op de plannen.

16 november presentatie en jurering van projecten door studenten voor de bedrijfsprojectweek, waarbij lector Willem Buunk als voorzitter van de jury de projecten van de studenten van de School of Built Environment & Transport heeft beoordeeld.

10 december 2012 bezoek van de eerstejaars studenten verkeerskunde van Windesheim Flevoland aan Windesheim Zwolle, met een gastcollege van lector Willem Buunk over de Hanzelijn Monitor.

5.2 *Activiteiten verricht in de vakwereld*

24 mei heeft Marijn Molema een bezoek gebracht aan de conferentie N.W. Posthumus Instituut, Vlaams-Nederlandse Onderzoeksschool voor Economische en Sociale Geschiedenis

9 juni keynote-lecture uitgesproken onder de titel Ein Plädoyer für grenzüberschreitende Clusterpolitik door onderzoeker Marijn Molema in Lingen (D) op het congres 'Christlich-demokratische Zusammenarbeit in Europa – Erfahrungen und Perspektiven aus dem deutsch-niederländischen Grenzgebiet' georganiseerd door de Konrad Adenauer Stiftung.

10-13 juli AESOP Congres in Turkije met paper presentaties door lector Willem Buunk en onderzoeker Marloes van der Weide

18 juli 2012 Expertmeeting STAMM-CMO onder de titel 'Lokale topsectoren?' met een bijdrage van onderzoeker Marijn Molema

23 augustus presentatie Politieke Waardenkaart Ruimtelijke Ordening op het ministerie van I&M door lector Willem Buunk en onderzoeker Marloes van der Weide op een drukbezochte bijeenkomst (ongeveer 80 medewerkers).

5 september 2012 training werken met de Waardenkaart Ruimtelijke Ordening, verzorgd lector Willem Buunk en onderzoeker Marloes van der Weide voor medewerkers van de provincie Overijssel (8 deelnemers).

10 september 2012 Workshop 'Regiopower: regionale kracht en initiatieven' met een bijdrage van Marijn Molema, als onderdeel van de conferentie '100% Ondernemend' in Winschoten georganiseerd door STAMM/CMO Drenthe

6 november workshop Maatschappelijke waarden en techniek georganiseerd door lector Willem Buunk en onderzoeker Marloes van der Weide op de HBO Techniek docentendag op Hogeschool Saxion in Deventer.

15 november is lector Willem Buunk als deskundige geïnterviewd in het kader van de communicatiestrategie van het ministerie van IenM voor de visie op "Gebiedsontwikkeling 3.0". De strategie wordt voorbereid door Dietz Communicatie in Utrecht/Den Haag.

27 november Peper & Zout debat in Zwolle over "De Hanzelijn. De verwachtingen en eerste uitkomsten van Hanzelijn Monitor Nulneting", met de presentatie en debat bijdrage van lector Willem Buunk en overhandiging aan burgemeester Bort Koelewijn van Kampen.

30 november 2012 plenair rondetafelgesprek tijdens de eindejaarslunch van Kennispoort (Zwolle) met lector Willem Buunk over de Regio Zwolle Monitor

12 december 2012 congres De Nieuwe Hanze in theater De Spiegel in Zwolle (600 deelnemers), georganiseerd door de Stichting De Nieuwe Hanze/Stichting Metropool Zwolle, met vraaggesprek met en presentatie door lector Willem Buunk van de Regio Zwolle Monitor

13 december 2012 symposium 'Samen sterk: innovatieve cluster in de regio Zwolle' aan Windesheim (75 deelnemers) georganiseerd door Windesheim, met een plenaire introductie van Marijn Molema die de inhoudelijke voorbereidingen van het congres verzorgde.

5.3 Publicaties (en pers)

Molema, A.M. 2012 Naoorlogs sociaaleconomisch beleid doorgelicht', *Openbaar bestuur* 22 afl. 5 (2012) 22-27.

Molema, A.M. 2012 Samen met Pieter Huistra, 'In de steigers: het Huis voor Europese Geschiedenis', *Internationale Spectator* 66 nr. 6 (2012) 313-316.

Molema, A.M. 2012 Clusterpolitiek in de regio Zwolle. Een discussiepaper op basis van het *Health & Care* cluster

Buunk, W.W. 2012 Ideaalbeeld voor een Stad aan Zee. Bijdrage aan het Ontwikkelingsperspectief Stad aan Zee van het Atelier Kustkwaliteit over de toekomst van Scheveningen. Verschijnt als rapport november/december 2012

Buunk, Willem en Erwin Bezembinder (red.) 2012 Hanzelijn monitor. Nulmeting. Onderzoek naar de effecten van de nieuwe spoorlijn tussen Lelystad en Zwolle, Zwolle: Windesheim-Lectoraat Area Development

Buunk, Willem en Erwin Bezembinder 2012 Hanzelijn heeft meer effect dan verwacht in Stentor 27 november, Opinië artikel.

Stichting Metropool Zwolle 2012 Regio Zwolle Monitor 2012, onder redactie van Willem Buunk en Marijn Molema

Nog te verschijnen in december een interview met lector Willem Buunk en ProRail projectleider Jaap Balkenende in het HSK WinWin magazine, naar aanleiding van de Hanzelijn Monitor en de Regio Zwolle Monitor.

Molema, A.M. 2012 The Urban West and the Rural Rest: Framing in Dutch Regional Planning in the 1950s, Landscape Research 37 (4) 437-450.

Molema, A.M. 2012 De Hanzelijn: sporen tussen oud en nieuw land, Overijsselse Historische Bijdragen 127 132-145.

Molema, A.M. 2012 Het vergeten landschap, Spil, afl. 277-278 33-34.

Rabobank magazine met artikel en interview met Willem Buunk

BNR radio interview met Willem Buunk 6 december 2012

Volkskrant 6 december 2012 "De Hanzelijn is een cadeautje" door Charlotte Huisman met vermelding van Hanzelijn Monitor als onderzoek van het lectoraat Area Development

RTV Oost interview met Willem Buunk over Regio Zwolle Monitor 12 december 2012